

EMLÉKEZÉS AZ ELSŐ MAGYARRA, AKI AMERIKA FÖLDJÉRE LÉPETT

Budai Parmenius István 1583-ban partraszállt
Newfoundland szigetén

494/19

Kanada magyarságának Husvét vasárnapján kettős ünnepe lesz: az egyházi ünnepséggel együtt megemlékeznek Budai Parmenius Istvánról, az első magyar emberről, aki az északamerikai földrészre eljutott. Ez a történelmi megemlékezés egybeesik egy történelmi eseménnyel: Newfoundland, a legrégebbi angol gyarmat, napjainkban egyesült Kanadával mint ennek a dominiumnak tizedik tartománya. Kanada magyarjai ez alkalomból büszkeséggel állapíthatják meg, hogy az első észak-amerikai angol gyarmat megalapításában magyar embernek is része volt.

366 évvel ezelőtt történt, hogy Erzsébet angol királynő megbízást adott egyik bizalmasának, Sir Humphrey Gilbertnek, hogy néhány száz utassal vitorlázzon át a nagy tengeren Newfoundland szigetére és vegye azt birtokba az angol trón nevében. Az expedícióhoz csatlakozott Parmenius István, az akkor Oxfordban tanulmányokat végző fiatal magyar költő és történetkutató s 1583 június 11-én a Delight nevű hajó és még néhány vitorlás elindult a nagy utra. Csaknem két hónapig tartott az utazás s a kalandnak vége kiábrándulás lett. A St. Johnsról elnevezett öbölből kiindulva a gyarmatfoglalók mindenfelé csak terméketlen pusztaságot találtak és — jegesmedvéket. Mégis kitűzték ott az angol lobogót s akkori nemzetközi gyakorlat szerint ezzel az egész hatalmas

sziget az angol világbirodalom része lett.

Két hét mulya Delight és a másik két hajó a sziget többi részeinek felderítésére indult. De alig hajózták körül a keleti partvidék egy részét, amikor rettenetes vihar támadt s a Delight zátonyra futott, elsüllyedt, több mint száz utassal együtt. Ezek egyike volt Budai Parmenius István.

Parmenius István mestere volt a latinnyelvű verselésnek s szándéka volt, hogy latin rímusokban megörökíti a nevezetes gyarmati vállalkozás lefolyását. De a sors másképp végzett. Erzsébet királynő megkapta a gyarmatot, amelyet kívánt, a magyar honfoglaló a tengerbe veszett és évszázadok multak el, míg újra magyarok jöttek az amerikai kontinensnek kevésbé sűrű részeibe.

A torontói magyarok a Magyar Ház rendezésében fogják megünnepelni ezt a történelmi eseményt, amely alkalommal Gábel Asztrik professzor fog előadást tartani, és így a magyarságnak alkalma lesz hangsúlyozni a magyar szellemi erő szerepét az Új Világ felépítésében. Az ünnepség előkészítésében Török, Demetrovich és J. Németh vesznek tevékeny részt.

A kanadai magyarok ünnepeiről rokonszenves hangon megemlékezik a kanadai angolnyelvű sajtó is, Gábel tanár premontrei kanonok információi alapján.

EMLÉKEZÉS AZ ELSŐ MAGYARRA, AKI AMERIKA FÖLDJÉRE LÉPETT

Budai Parmenius István 1583-ban partraszállt
Newfoundland szigetén

494/19

Kanada magyarságának sziget az angol világbirodalom része lett.

Husvét vasárnapján kettős ünnepe lesz: az egyházi ünnepséggel együtt megemlékeznek Budai Parmenius Istvánról, az első magyar emberről, aki az északamerikai földrészre eljutott. Ez a történelmi megemlékezés egybeesik egy történelmi eseménnyel: Newfoundland, a legrégebbi angol gyarmat, napjainkban egyesült Kanadával mint ennek a dominiumnak tizedik tartománya. Kanada magyarjai ez alkalomból büszkeséggel állapíthatják meg, hogy az első észak-amerikai angol gyarmat megalapításában magyar embernek is része volt.

366 évvel ezelőtt történt, hogy Erzsébet angol királynő megbízást adott egyik bizalmasának, Sir Humphrey Gilbertnek, hogy néhány száz utassal vitorlázzon át a nagy tengeren Newfoundland szigetére és vegye azt birtokba az angol trón nevében. Az expe-

Két hét múlva Delight és a másik két hajó a sziget többi részeinek felderítésére indult. De alig hajózták körül a keleti partvidék egy részét, amikor rettenetes vihar támadt s a Delight zátonyra futott, elsüllyedt, több mint száz utassal együtt. Ezek egyike volt Budai Parmenius István.

Parmenius István mestere volt a latinnyelvű verselésnek s szándéka volt, hogy latin rigmusokban megörökíti a nevezetes gyarmati vállalkozás lefolyását. De a sors másképp végzett. Erzsébet királynő megkapta a gyarmatot, amelyet kívánt, a magyar honfoglaló a tengerbe veszett és évszázadok multak el, míg újra magyarok jöttek az amerikai kontinensnek kevésbé sivár részeibe.

A torontói magyarok a Magyar Ház rendezésében fog-

ya

Dr. M. B. Harold = New Found World, 1955
(271-280)

20(SW)

973.1

L22

